

fra op mod det, der kaldes lige Valgret. I Ministeriets Lovforslag er Landet som bekendt delt i 120 Enmandskredse, og der gives 20 Tillægsmandater, det vil med andre Ord sige, at der for hvert Tillægsmandat er 6 Kredse. Nu er aabenbart Ordføreren for Udvalgets Flertal (Borgbjerg) under Udvalgets Arbejde blevet noget betænkelig over, i hvor ringe Grad dette kunde give lige Valgret, og har derfor — det er jo kommet offentligt frem og er ogsaa omtalt i Betænkningen — stillet Forslag om, at der kun skulde være 112 Kredse med 20 Tillægsmandater. Derved bliver der et Tillægsmandat for hver 5, 6 Kredsmandater. En ganske interessant Beregning, som vi har faaet tilstillet i Udvalget — men imidlertid desværre den Morgen, da Betænkningen blev afgivet om Eftermiddagen, saa at dette statistiske Materiale ikke har været til nogen som helst Nytte under Udvalgsbehandlingen, men nu kun bruges til at fylde op i Betænkningen —, er foretaget over de Resultater, der vilde være fremkommet, hvis man ved de 4 sidst afholdte Folketingsvalg foruden de 114 Kredse havde haft 26 Tillægsmandater, det vil altsaa sige et Tillægsmandat for hver 4,4 Kredsmandater, og denne Beregning viser, at man endda langt fra vilde være kommet til at give Partierne en Repræsentation, der svarede til deres Styrke ude i Befolkningen. Det er formodentlig ved ogsaa at se dette Materiale, at det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) er blevet betænkelig ved Tanken om, hvor lidet fyldestgørende det var til at give lige Valgret, saa at han for 2—3 Dage siden offentlig har fremsat den Tanke, at man skulde inddele Landet i 100 nogenlunde lige store Kredse og have til disse 100 Kredsmandater 26 Tillægsmandater, efter hvilket man da vilde have et Tillægsmandat for hver 3,8 Kredsmandater. Derved nærmer det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds sig stærkt til Tanken i mit Ændringsforslag, som gaar ud paa, at hvis man skal opretholde Enmandskredsen, bør man, naar man skal have 120 Mandater, have 90 Kredsmandater og 30 Tillægsmandater, hvilket bliver et Tillægsmandat pr. 3 Kredsmandater. Det ærede Medlem har nærmet sig stærkt til min Opfattelse, hvad jeg kun i høj Grad kan glæde mig over, men hvis man skal blive ved Systemet med Enmandskredse og Tillægsmandater, tror jeg, det maa erkendes for at være nødvendigt, at man ikke

forrykker Forholdet fra det, jeg har tilladt mig at stille Ændringsforslag om.

Jeg ved, at der vil blive sagt imod det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), imod det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) og imod mig, at derved kommer man til at omlægge Kredsen og gøre en Mængde Folketingsmænd husvilde. Naa, dette med Husvildeafdelingen tillægger jeg ikke nogen stor Betydning, for man skal ikke lave en Forfatning for Folketingsmændenes Skyld, men derimod for Landets Skyld, og hvis det erkendes, at man kan opnaa det tilsigtede ved at formindske Kredsmandaternes Antal, maa virkelig vi Folketingsmænd finde os i de Følger, dette har. En Reduktion af Kredsenes Antal vil desuden, naar man vil tale om, at det føles af Befolkningen, kun blive følt første Gang af Befolkningen, men ikke fremtidig. Vi foretager ganske andre Omlægninger paa andre Omraader. Naar man vil gennemføre en stor Reform, lad os sige f. Eks. Retsreformen, gennemfører man dog Omlægninger, som, naar man vil tale om Vanskeligheder for Befolkningen, i Virkeligheden er af en permanent og en ganske anderledes indgribende Karakter end den Gene, det vil være kun en Gang at gaa til en Reduktion af Folketingskredsenes Antal.

Men det Spørgsmaal, som aabenbart stadig er aabent, er, hvorvidt man skal gaa til at gennemføre den lige Valgret for Folketingets Vedkommende ved at slutte sig til Ministeriets Lovforslag, eller man skal gaa andre Veje, og som jeg har tilladt mig at udtale i Betænkningen, er det givet, at naar man gaar til store Kredse og tager Tillægsmandatsystemet med i Betragtning, vil man for det første derved kunne holde Antallet af Folketingsmedlemmer nede under en bestemt Grænse, lavere end den, der er stillet Forslag om i Ministeriets Lovforslag, og man vil ogsaa i højere Grad kunne opnaa at gennemføre den lige Valgret, det vil altsaa sige, den forholdsvis Repræsentation. Indenfor Højre er der absolut mest Stemning for at gaa den Vej: at lade Valgene foregaa indenfor store Kredse. Indenfor Venstre er der jo fremsat Tanker, der gaar i Retning af Amtskredse. Det vil maaske være vel smaa Kredse, man kunde maaske gaa til noget større Kredse: To-Amtskredse. Det, som der saaledes er fremsat Tanker om, ganske vist ikke i Udvalgets Betænkning, men udenfor, har